

PROJEKT UČENIKA EKIĆA OSNOVNE ŠKOLE LEGRAD NA SMOTRI TURISTIČKE KULTURE U HVARU

Da se zna KO SMO i OTKUD SMO

„Dok mene više nabo,
što mi bo pazil
da Legrad pak postane glasoviti,
kak negda dok je bil slamom pokriti?“

Marija Bango

***

Legrad... najlepše mesto na svetu...

Na ušću Mure v Dravu,
Reku široku i plavu,
Gde čuje se pesma i lepi moj KAJ,
Najdraži je moj legradski kraj...

***

Lepota je v reči materinoj, jeziku naroda, narečju zavičaja.

Nju oblikuju zavičajni pesnici prenoseći ljubav prema rodnome kraju...

Čitavši pesme i priče na legradskom kajkavskom narečju, pono pot smo se sreli s imenom Marije Bango.

Saku lepu pesmu o Legradu, saku domaču priču i legendu, napisala je baš ona.

No, o njoj se v selu jako malo zna, a bila je i ostala tak važna za se nas.

Odlučili smo istražiti njezin život i delo.

Marija Bango u dobi od 10, 15 i 17 godina

Skrivala ju je pod ormarom od gazdarice i tak je naučila svirati na kartonskomu klaviru.

Nigdar nije prestala vučiti se

Z Beograda je otišla v Zagreb pa v Italiju i Francusku.

Diplomirala na Sorboni, završila studij glazbe, francuskog i engleskog jezika.

Govorila je sedam jezika

Zaposlila se v Parizu u gimnaziji kak profesoricu engleskog jezika

Posle je tišla v Kanadu, v Montreal.

I tam je studirala i radila kak profesoricu

***

Al uvek ju je srce vleklo nazaj doma, v Legrad, k Dravi.

Po celom svetu je putovala i odsvakud pisala: pesme, putopise, priče...

Najrašji je pisala o svom detinjstvu, pa su tak nastale njezine autobiografske priče z kojih znamo kak je živela.

Zapisala je i legendu o Kralju Drave, a po njoj je strip crtač Mario Sačer narisao strip.

Mariji je bilo jako važno sa se zčuvaju stari legradski običaji, pesme, plesi i igre za decu i mlade.

Furt se z celog sveta vraćala v Legrad.

Skupljala je stare igre i plese
V suradnji z HRT – om je snimila emisiju „Gle, legrad“, o Legradu i njegovim običajima

Napisala je zbirke pesmi i priča:
„Kralj Drave“, „Pinklec na panklec“, i „Između doma i sveta“.

Pisala je i skladbe.

***

Marija je zadnjih godina svoga života puno bila v Legradu.

Dolazila je v našu školu i ostavila za legradski muzej nekoliko kutija stvari.

V nekima su bile knjige koje je skupljala, a v nekima stare stvari.

Jednu nije niko otvoril punih deset let.

Mi smo puno v školi čitali njezine priče i pesme.

Kak smo vidli da ljudi nikaj puno ne znaju o njoj, a ona je naša jedina književnica i prosvetna djelatnica,

odlučili smo napraviti njezinu spomen sobu, kak imaju i drugi književnici, Mato Lovrak i Ivana Brlić-Mažuranić.

Proučili smo kak to zgleda i kaj sve za to treba...

U staroj školi smo otpirali školski muzej pa smo tam šteli otprti i njezinu sobu.

Našli smo kutiju koju je ostavila.

Bila je puna njezinih dokumenti, slika, skladbi, priča i pesmi...ostavila je čak i neobjavlenu zbirku priča...

se..., kak da je znala da bu jemput nešće otprl njenu sobu pak mu bu se to trebalo.

Neverovatna životna priča...

Marija Bango je bila dete, deključka rođena v siromašnoj legradskoj familiji početkom 20. stoleća.

Jako je rada išla v školu, a dok je ni bilo škole, Marija je pasla goske po polima.

Bila je bosa i sirota al veselo rasla v predragom rodnom Legradu...

Dok je završila školu, četiri razreda, roditelji su je dali za sluškinju v sela kraj Koprivnice.

Marija je štelala dale ito v školu i furt se vraćala doma.

Onda, dok je imala četrnajst godina, poslali su ju za sluškinju v Beograd k jeni familiji, kaj bu čuvala decu i delala.

Mislili su da se z tak dalka nebu vrnula doma

Klavir od kartona...

Mala je Marija uz rad v tuđem svetu upisala večernju školu i završila ju.

Velka želja joj je bila upisatu muzičku školu.

Nije imala nofce za školarinu ali su vidli v školi da je jako nadarena pak su ju vpisali zabadaf.

Morala je vežbati sviranje no ni imala instrumenta.

Tak si je nabavila jednu velku kartonsku kutiju i na njoj nacrtala klavijaturu

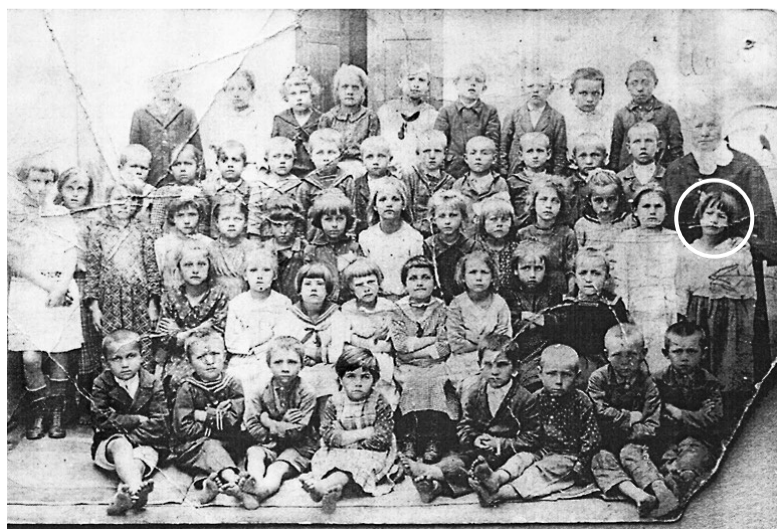

Marija Bango za glasovinom

Općina nam je dala da otpremo njezinu sobu v staroj školi.

Dopisivali smo se z njezinom kćerjom v Floridi.

I ona nam je poslala nekaj o njoj. Štelala je dojt al joj je već teško putovati.

Marija Bango 1924. godine kao učenica prvoga razreda legradske osnovne škole (u trećem redu, prva zdesna ispred učiteljice koja joj drži ruku na ramenu)

U bijelome svijetu (Marija Bango prva slijeva) kao ugledna i uspješna žena